

ØKOKRIM

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:
13/1010

Vår referanse:
201300022-2 450

Dato:
4. juli 2013

HØRINGSUTTALELSE FRA ØKOKRIM VEDRØRENDE KULTURUTREDNINGEN 2014

Det vises til Kulturdepartementets høringsbrev av 11. mars 2013 om høring av NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

ØKOKRIM avgir en uttalelse begrenset til utredningens behandling av kulturrådets forvaltningsoppgaver, omtalt i Boks 11.11 (kapittel 11, side 207).

Innledning

ØKOKRIM har i politi og påtalemyndigheten et nasjonalt fagansvar for blant annet behandling av kulturminnesaker. Enheten var, med denne rollen, representert i arbeidet med både ratifikasjon av konvensjonen UNESCO-1970 og derav også i endringsarbeidet for forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander.

Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander setter krav om søknad og forhåndsgodkjenning før kulturminner definert i § 2 legalt kan tas ut av landet. Formålet med forskriften er å bidra til å begrense ulovlig omsetning av kulturgjenstander og sikre dokumentasjon og kunnskap om de kulturgjenstander som tillates ført ut av landet.

ØKOKRIMs befatning med utførselssaker skjer hovedsakelig ved tilfeller av forskriftsovertredelser. Enheten kan også bli kontaktet muntlig for råd og diskusjon ved klagesaksbehandling som del av vår forebyggende virksomhet på kulturminneområdet.

Vår presisering

Enheten ønsker å presisere viktigheten av at departementet, overfor sine underliggende etater og faginstitusjoner, klargjør roller og ansvar i behandling av søknader om utførsel av kulturminner.

Konsekvent håndheving av forskriftens bestemmelser om forhåndsgodkjenning mener vi også er viktig. Det for å utelukke muligheten for etterfølgende godkjenning når eksport allerede er utført, fordi det vil kunne undergrave muligheten for å

Postadresse
Postboks 8193 Dep
NO-0034 OSLO

Besøksadresse
C.J. Hambros plass 2 C
N-0164 OSLO

Telefon/Telefaks
(+47) 23 29 10 00
(+47) 23 29 10 01

Org.nr.: 874 761 532
post.okokrim@politiet.no
www.okokrim.no

benytte disse reglene i bekjempelse av kulturminnekriminalitet. Manglende søknad bør vurderes å gjøres straffbart, jfr Kapittel IV

Vår ratifikasjon av UNESCO-konvensjonen (*Konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander*) var et steg i retning av å erkjenne at illegal handel med kulturminner er en global utfordring der også Norge er berørt. Etablering av forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander og forvaltning av den oppfyller konvensjonens krav i Artikkel-6 og Artikkel-8. Våre internasjonale forpliktelser i bekjempelse av kulturminnekriminalitet er i stor grad beskrevet i konvensjonsteksten og aktiv og konsekvent oppfølging av forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander er et vesentlig virkemiddel i dette arbeidet

Avslutningsvis ønsker ØKOKRIM å peke på behovet og viktigheten av fortsatt å ha et godt samarbeid med kulturrådet i håndheving av ut- og innførselsreguleringen av kulturminner. Et tiltak kan også være –hvis mulig - å innføre rutinemessig oversendelse av søkerliste fra kulturrådet til toll/politi. På denne måten øker muligheten for å håndheve eventuelle illegale utførsler. Dagens ordning kan medføre at omsøkte objekter rent kulturminnefaglig kan få utførselstillatelse uten at disse har blitt sjekket opp mot både nasjonale og internasjonale registre for stjålet gods. På den måten kan kulturminneobjekter bli hvitvasket og tilført en falsk proveniens.

Med vennlig hilsen

Hans Tore Høviskeland
Førstestatsadvokat

Kopi sendes riksadvokaten og Politidirektoratet